

M A K Ó I FÜGGETLEN UJSÁG

Politikai napilap.

Főmunkatárs:

Dr. KISS PÁL.

Felelős szerkesztő:

ESPERTSIT JÁNOS.

Telefon szám 63.

Izzadjon a nép.

Makó, július 28.

A nép ad, — de nem kap semmit. A hadsereg kap, — de nem ad semmit. A császár kap — és ad; kap a néptől — és ad a hadseregnek, — ellenben nem ad a népnek semmit, akitől pedig mindent megkap — nyolcvanadik születésnapjára. Mi boldogok a népek, hogy megérhetik a császár nyolcvanadik születésnapját, mert ha nem érték volna meg (akár a népek, akár a császár): ebben az esetben ugyan hogy lett volna föl-emelve az ujonclétszám hetvenötezer emberrel. De mivel a népek bizonyosan megérik a császár nyolcvanadik születésnapját, ennélfogva repeső szívvel adják meg az agg császárnak aggastyáni álmát: a felemelt hetvenötezer ujoncjutalékat.

Ámde most egyelőre még nem erről van szó, ezt a nagy nemzeti munkát, majd elintézi a nagy nemzeti munkapárt, ha másképpen nem, hát Perczel Dezsőnek kivillanó zsebkendőjével, — hanem most arról van szó, hogy a császár kitalálta már a módját annak, hogy az ő felséges nyolcvanadik születésnapjára mivel ajándékozta meg a császári armádia hű tisztjeit. A dolgot úgy kell érteni, hogy a császárnak még vannak hű tisztjei, de magának az armádiának a hűsége már ki van kezdve. Hiszen nagyon érdekes volt az az eset, hogy amikor harmadéve Bosznia és Hercegovina annexiójához lerendelték két cseh ezredet: ezek tudvaleg a császárnak az engedelmességet megtagadták, s nem voltak hajlandók szláv véreik ellen az esetleges vágóhidra menni. A dolgot akkor nagy sietve elutasították, nehogy megtudja Európa, s a vége az lett, hogy a két cseh ezred otthon maradt a babok és a lencsék hazájában — s vittek helyette le magyar ezredet.

A hűség tehát a császári armádiában sem végig tejjöl már, s így a hűségi kötelék megerősítéséül ráfér a hadsereg tisztjeire egy kis császári születésnap ajándék. Ez az ajándék pedig igazán fejedelmi lesz. Először is kifizetik, illetve rendezik a hadsereg összes tisztjeinek az adósságát. Ez az adósság pedig nem kismiska ám, s keveset mondunk, ha csak százmillióról beszélünk. Természetesen a császár fizeti ki — a magyar nép zsebéből. Ezt mi szívesen is tesszük, hiszen a magyar nép már erre tökéletesen be van trenirozva. Königrätz előtt is Ausztria csinálta az adósságot — és mi fizettük ma is az ezerötszázmilliókat. Persze csak az évi kamatját (60 milló koronát), mert a tőke kifizetésére sohase fog rákerülni a sor. Az osztrák nemzeti bank is csinálta az adósságot, nem többet, csak ezeregyszázmilliót és mi ezt is hűségesen kifizettük, sőt részben még ma is fizetjük.

No már most, ha ilyen bután nagylelkűek tudunk mi lenni egy Ausztriával, egy osztrák bankkal szemben: nagylelkűségünk szárnyalása csak fokozódhatik akkor, ha a császár hű tisztjeiről esik szó. Mert oh, ezek a hű tisztetek nagyon is érdemesek a nemzet hálijára.

Meg fogjuk érni, hogy Khuenékat is szét fogják verni az armádia hű tisztjei s így csak annál nagyobb önzetlenség ölik, hogy támogatják a császárt hadseregboldogító terveiben. Elvégre is ez a hadsereg tisztán a császáré, ugyis hijja, hogy az Én hadseregem, akinek a táborában ott van az egész Ausztria. A népnek a hadsereghez semmi közük sincsen, kivéve talán azt a bagatell csekélységet, hogy katonát és pénzt adnak hozzá, mert ha még ezeket a csekélységeket sem adnák: hát akkor ugyan mit csinálhatna egy császár az ő népeivel?

Ha tehát a császár nyolcvanadiki születésnap ajándékul a magyar nép zsebéből kifizeti a hadsereg tisztjeinek adósságait: akkor a tisztetek helyen lesznek, mint Dorozsma, — de mit ad a császár a magyar népnek, aki a vér és pénzbeli materiát adja a császár hadseregének? Mert mi türes-tagadás, a sok istenverte osztrák csapás között a magyar népre is ráférne egy kis születésnap ajándék. Mi elfogadnók ezt akár a magyar hadsereg képében, de ha már ez telki nehezségére esnek a császárnak, hát elfogadunk mi tőle ezeknél okkal olcsóbb ajándékot is, egy laufpassz képében, amivel ki lehetne kergetni az egész Khuen-kormányt mungó többségével egyetemben. Ez olcsó ajándék is volna a császártól, még jól is esnek a magyar népnek.

A képviselőház ülése

— Express tudósítás. —

Budapest, jul. 28.

Elnök Berzeviczy Albert.

Az ülés kezdete negyed tizenegy órakor.

Haydu Imre a közigazgatási bizottság jelentését terjeszti be Zenta és Nagykaszina városok kérvényéről, melyben törvényhatósági jogot kérnek. A kérvényeket annak idején napirendre tűzik. Napirend előtt

Nagy Sándor bocsánatot kér a Háztól a tegnapi sértő közbeszólásáért.

Székely Ferenc igazságügyminiszter törvényjavaslatot nyújt be, a kuriai bíraskodás újabb meghosszabításáról.

Az ujoncjavaslatok.

Az ujoncjavaslatot harmadik olvasásban is megszavazzák.

Elnök: A javaslatok hozzájárulás céljából átküldetnek a főrendiházhoz. Következik a román kereskedelmi szerződés folytatolagos tárgyalása.

Barcsay Andor pártja nevében nem fogadja el a javaslatot. Ők a gazdasági önállóságot akarják és azért olyan javaslatot, amely a vámközösségen alapszik, nem fogadhatnak el. Nem csak a kormány iránti bizalmatlanságból foglalnak tehát állást a törvényjavaslat ellen. A törvénytelen eszközökkel létrejött parlamenti többség (helyeslés balról) nem tesz egyebet, mint Ausztria érdekeit szol-

gálja. (Ugy van!) Ez a javaslat is Ausztriának biztosít nagy előnyöket. (Ugy van!) Magyarországra pedig feltétlenül hátrányos. Kétségbe vonja, hogy a szomszéd barátság istápolása indokoltá tenné a gazdasági téren adott koncessziókat. Ez az új szerződés különösen Erdélyre veszedelmes.

Papp Géza előadó: Hisz az erdélyi ipar már tönkre ment. (Zaj.)

Barcsay Andor: Kellő támogatással helyre lehetett volna állítani. Követeli 1911-re az önálló vámtérületet. (Helyeslés a baloldalon.)

Kállay Ubul (Kossuth-párti) Magyarország gazdasági fejlődését, csak az önálló gazdasági berendezkedés alapján reméli és ezért aggodalmait vannak ezután a román kereskedelmi szerződés iránt. Ez a javaslat különösen a magyar állattenyésztésre veszedelmes. (Ugy van.) Az ipar fejlesztésre tér át. A mezőgazdaság védelme előmozdítja az iparfejlődését. Mivel pedig a kereskedelmi szerződésekben nem látja megsértettnek a mezőgazdaság érdekeit, a javaslatot elfogadja. (Helyeslés a Kossuth és a munkapárton)

Szerényi József, Károlyi Mihály gróf tegnapi beszédére reflektál. Az agráriusok vezérének a beszéde fordulópontot jelent az iparfejlesztésben. Védelmezi a külügyminiszter politikáját a román kereskedelmi szerződések tárgyalásánál. Az erdélyi kisipar pusztulását a romániaival kitört vámháboru okozta. A tönkrement iparosok kivándoroltak Erdélyből. Azt az ipart felségíteni pedig, ahol iparos nincsen, nagyon nehéz. (Ugy van.)

Szomorú tény a legelső magyar iparágak a malomiparnak a hanyatlása. Ezt a hanyatlást a mezőgazdasági intézmények körében történt visszaélések és az őrlési forgalom eltűlése okozták. A mezőgazdasági kivitelünk nagy része Ausztriának jut ahelyett, hogy ezen termények részére széleskörű piacot tudnánk teremteni. Az őrlési forgalom eltűlése káros hatását a malomiparban, minden oldalról elismerik, módokat kell tehát keresni ennek az ellensúlyozására. Nagy vámkülföldet kell teremtenünk a malomipari terményeink részére. Ez nem csak nekünk lesz előnyünkre, de még Ausztriának is, mert megszünteti azt a féktelen versenyt, amely a malomipari termékek kivitelénél dul. Az egész keleti kereskedelemben hanyatlók Magyarország és Ausztria kivitele és előtérbe lép Németország és Olaszország, helyes ipari politikája következtében folyton fejlődő kiviteli piacainak. És a kivitelnek ez a csökkenése mélyen érinti a magyar ipar érdekeit. Rá kell

szoritani a balkán államokat, hogy ők maguk okozzanak versenyt nekünk a keleti piacon. (Ugy van!) A magas agrárvámok indokoltak, de ha megszüntünk export állam lenni, akkor ezek a magas vámok, már szociálpolitikai szempontból sem indokoltak. (Ugy van!)

A fogyasztási és élelmi szerek árai seholsem emelkedtek olyan rohamosan és olyan nagy arányokban, mint Budapesten. Ennek bizonyítására összehasonlító kimutatást olvas fel Berlin, Páris, London és Budapest huszfogyasztásáról. Emellett például a huszfogyasztás Budapesten óriási mértékben csökken. Ez aggasztó jelenség és káros hatással lehet magára a mezőgazdaságra is.

Néhány élelmicikk ára vidéken mindinkább emelkedik. Különösen aggasztó a tej és tojás árfolyamának az emelkedése Szegeden, Kassán, Debrecenben, Pécsen, Pozsonyban és Kolozsváron. A fogyasztási szövetkezetek ugyan némileg utját állják az áremelkedéseknek, de csak addig, míg az államtól illetve a köztől kedvezményeket nem élvez, vagyis míg szigorúan kereskedelmi alapon áll. Védelmezi a magyar tisztességes kereskedelmet, a tisztességtelen kereskedelem ellen. A magyar kereskedelem maga sürgette a változó kormányoknál a tisztességtelen kereskedelem kiküszöbölését. (Ugy van)

Attér a magyar állattenyésztésre.

Sándor Pál: elfogadja a javaslatot és hosszasan polemizál Szterényivel, aki személyes kérdésben újra felszólal s kijelenti, hogy a drágaság megszüntetésének leg-hathatósabb módja az, ha a termelő és a fogyasztó között közvetítő elemek mellőztetnének a kereskedelemben.

Bánffy Miklós gróf, az idő előrehaladottságára való tekintettel engedélyt kér, hogy beszédét holnap mondhasa el.

A Ház az engedélyt megadja s ezzel az ülés véget ért.

NAPI HIREK.

— **A rendőrkapitány szabadságon.** Rákossy Gyula rendőrkapitány augusztus elsején kezdi meg hat hétre terjedő szabadság idejét. Távollétében Bóna Pál dr. helyettesíti.

— **Kinevezés.** A földmivélségi miniszter ma arról értesítette Csanádvármegye alispáni hivatalát, hogy *Merényi Lőrincz* m. kir. állatorvost Makóról Budapestre helyezte át, Makóra pedig *Szelesdi Kálmán* bázisai állatorvost nevezte ki.

— **Igazítják az árkokat.** Megemlékeztünk arról, hogy Nagy István és társai Ráday és Héder-váry-utcai lakosok panaszos beadványt intéztek a város polgármesteréhez, melyben elmondják, hogy a városi főmérnök utcájuknak mindkét oldalán mély árkokat ásott, melyek a közbiztonságot veszélyeztetik, de az által, hogy az árkokban a víz felgyülemlik és mocsarat képez, káros az egészségre is. *Galambos Ignác* dr. polgármester a beadott panaszt minden tekintetben indokoltan találta és *Kolossy Jenő*t a következő határozatban utasította az árkok kiigazítására:

A panasz kiadása mellett utasították *Kolossy Jenő* főmér-

nök, miként a Ráday- és Héder-váry-utcán most létesített vízvezető árkokat *haladéktalanul megvizsgálva*, — azokat 8 nap alatt oly módon alakíttassa át, hogy *céljuknak megfeleljenek*, e mellett se a közbiztonságot, se pedig az árkokban felgyülemelő víz a közegészséget ne veszélyeztessék és mindezek megtörténtéről ide jelentést tegyen.

A Ráday- és Héder-váry-utcai lakosok, mint értesülünk, várják az intézkedést, mely a polgármester utasítása szerint nem késheik sokáig. Kiigazítják tehát a tatóngó mély árkokat és így vizsgálja nyeri az utca a régi képét.

— **Libakartel?** Panaszolták ma előttünk, hogy a hagymakereskedők kartelizása iskolát kezd csinálni a makói piacon. Azt mondja a panasz, hogy a libakereskedők között is *tíkos kartel* létesült, melylyel már is olyan aránytalanul lenyomják az árakat, a mi a valódi áron mélyen alul van s melylyel a libatömőknek sok kár okoznak. Nem akarjuk hinni, hogy libakereskedők is erre a helytelen utra léptek azokkal a tenyésztőkkel szemben, a kiknek az érdekek még se lehet közömbös egészen előttök. Hiszen ha a libatömők felhagynak a tömással, mert nem jönnek ki az árakkal, akkor aztán nem lehet liba kereskedelem se. Nagyön óhajtanók, hogy libatömők megnyugtására magok a libakereskedők cáfolnák meg ezt a mai panaszt.

— **Gyűjtés.** Nagy Antal városi tanácsnok 3 korona 90 fillért gyűjtött a szolnokdobokamegyei árvízkarosultak javára. Az összeget a polgármester rendeletési helyére juttatta.

— **Repülőverseny Makón.** A kolozsvári menetjegy-iroda igazgatósága ma arról értesítette Makó város rendőrkapitányi hivatalát, hogy legközelebb Makóra küldi egyik megbízottját, hogy a Makón rendezendő repülőgép verseny részleteit megbeszélje.

— **Eljegyzés.** *Szilágyi Etelkát*, Szilágyi Péter jónévű makói ácsmester szép és kedves leányát eljegyezte *Tarlier Kálmán* dombóvári lakos, magyar államvasuti tisztviselő.

— **Hirtelen halál.** *Torma Mihály* szijgyártó ma reggel hirtelen rosszul lett és összeesett. Mire hozzá orvost hívták, már meghalt. Halálát szívészélhűdés okozta.

— **Büszke magyar.** *Béni Mihály* gazdálkodó tegnap este egyik korcsmában jól becsipett úgy, hogy alig tudott hazamenni. A beszédet ital azonban hangos dalolásra serkentette. Minthogy azonban az utcai dalolás rendőri szempontból kihágást képez, az utcai rendőr *Béni Mihály* uram dalolását sem hagyta szó nélkül. A figyelmeztetés nem használt semmit, sőt azt eredményezte, hogy a részeg ember durván rátámadt a kötelességét teljesítő rendőrré. E miatt aztán ma megindították ellene az eljárást.

— **Botrányos részeg.** *Rontó János* ma délelőtt alaposan bepálinkázott és a főtéren mindenkit durva káromkodással illetett. A részeg embert a rendőrség bekísérte, hol kialudta mámorát. Ezzel azonban az ügynek még nincs vége. Botrányos részegség miatt indították meg ellene az eljárást.

— **Bicskapárbaj a nagyközönség előtt.** Nagy mulatság volt egy dávodai korcsmában. A falubeli legények mulatoztak és a bicska is előkerült. *Aladics Pál* és *István Pista* régi haragosok találkoztak a korcsmában és szóváltásba elegyedtek. A gyorskezü *István* fölkapott egy sörös üveget és fejbekolintotta vele *Aladicsot*. Erre már csak bicskával lehetett felelni és a derék *Pál* hamarosan elő is kereste a csillagos bicskát. A következő percben a korcsma közepén termett a két haragos, megvillantak a bicskák és kezdődött a párbaj. Segédek és orvos nélkül, de nagy közönség előtt s súlyos feltételekkel. Két percig se tartott a párviadal, de a korcsmapadló és rajta *István* már vérben uszott. *Aladics* úgy eltalálta a szíve tájékát, hogy aligha épül fel sebéből.

— **Tűz.** Ma délután tűz ütött ki *Dobai Kálmán* házában, mely elhamvasztotta az istállót. A kár nem nagy és biztosításból ez is megtérül.

— **Árverés a városnál.** Makó város tanácsa ma délelőtt árverést tartott a *Deák Ferenc*-utcai elemi iskola régi anyagának eladására. A régi anyagok a 1035 korona vételárért *Csorba József* vállalkozó vette meg.

— **Munkás sorsa.** *Balogi Miklós* géplakatost ma délelőtt csaknem végzetes szerencsétlenség érte. Nevezett munkás ugyanis a *Zeitler-féle* gőzmalomban volt alkalmazva és mikor ma délelőtt a kerekek olajozásánál foglalkozott, a gépszíjba akadt inge uja és kezén súlyos sérülést szenvedett. A szerencsétlen munkáshoz nyomban hívták *Paku Imre* dr. városi főorvost, ki a vérzést elállította és bekötözte a súlyosan sérült munkás ember kezét.

— **Körözött család.** A temesvári rendőrség egy *Brichta Adolf* nevű rovvot multu ember körözését kéri, ki magát egy pénzintézet megbízottjának adta ki és többektől mintegy 23 ezer koronát csalt ki. A rovvot multu embert a megkeresés folytán Makón is körözi.

— **Protestáns templom a Szent Péter templommal szemben.** Római katolikus lapok felháborodva jelentik, hogy svájci tőkésék a római Szent Péter-templom előtt fekvő több telket megvettek, hogy ott protestáns templomot építenek. Ha a tervet végrehajtanák, a pápa tiltakozó jegyzékben fordul a katolikus hatalmakhoz.

— **Sztrájk.** *Kunágoia* községben, *Vajda Zsigmond* földbirtokos birtokán 25 csepőmunkás megtagadta a munkát. *Urbanics* szolgabíró a sztrájkolókat 25 napi elzárásra ítélte.

— **Tánemulatság.** Nagyszabásu mulatságot rendez augusztus hó 20-án Szent István napján a makói iparos ifjuság a „Korona-szálloda” összes emeleti termében a *krassószörényi* vízkárosultak segélyezésére. A zenét *Kolompár Béla* elsőrendű zenekari szolgáltatta.

— **60 éves korig megőrizhetjük arcunk, kezünk fiatalságát** ha azt gondozzuk, ápoljuk olyan dologgal, mely semmi körülmények között, az archörre nem ártalmas, mely tisztán ápol és a levegő kihatásaitól óv. Ilyen a *Lukács féle „Flóra tejcrém”* és

folyékony „Narancs virág krém”. Mindkettő 50—50 fillér (25—25 krajcár.) Kapható a főtérhez közelfekvő, az aradi utcai „Megváltó” gyógyszerertárban.

A tarifa miatt.

Kereskedőink mozgalma.

Makó, jul. 28.

Megemlékeztünk már arról a bojkott mozgalomról, melyet az Acsev magas tarifái miatt ezen vasut ellen a makói export kereskedők indítottak.

Mint ujabbán értesülünk, eddig 200 waggon hagymát, gabonát és lisztet szállítottak el Makóról a M. Á. V vonalai illetve a makói útvárosi állomáson. Ha az A. Cs. E. V. nem szűkkeblüsködik az ő vonalain, ez a mennyiség is az Acsev kocsijaiban mehetett volna.

A M. Á. V. ujabbán szépen bővítgeti a raktárát A feladásoknál engedélyezi a reggel 7 órától este 7 óráig való berakodást. — Épített a telefont. Szóval élelmes. Üzletet, forgalmat akar csinálni.

Soha se volt a M. Á. V. útvárosi állomáson oly élénk forgalom, mint most, nem töltik az időt a sürgős elszállítását váró vágott libák kosárbontogatásával és a darabszámok kontrollrozásával, hanem gyorsan, ügyesen, igazi üzleti élelmséggel bonyolítják a forgalmat. S míg az A. Cs. E. V. állomásán forgalmi csend van és a tisztviselők unatkoznak, addig a M. Á. V. szépen szedi el előlük a hasznot.

Ujabbán malmaink és lisztkereskedőink is csatlakoztak azok csoportjához, akik az A. Cs. E. V. tarifamérséklését kívánják.

Kiváncsian várják az A. Cs. E. V. intézkedését.

Helyes és méltányos is volna, hogy ne nézze az igazgatóság tétlenül a dolgot, hanem igyekezzék kereskedőinkkel rendbe jönni és azok jogos kívánalmait teljesíteni.

A pokolgépes százados.

Junga Sebő szabadulása.

Budapest, jul. 28.

Junga Sebő honvédszázados, az ismeres pokolgépes merénylőt fogság egy esztendei vizsgálati fogság után szabadon bocsátották.

A hirtelen szabadulás a katonai körökben is mindenütt óriási feltűnést keltett. Biztos beavatott forrásból közölhetjük előre a honvédfőtörvényszék ítéletét, amelyet csak ezután fognak nyilvánosságra hozni. A döntés azonban már szombaton megtörtént, még pedig úgy, hogy *Jungát egy évi fogságra ítélték*, ezt a büntetést pedig az elszünetelt vizsgálati fogsággal kitöltötték vették. Azonnal értesítették a székesfehérvári honvédpárancsnokságot, ahol *Jungát* azonnal szabadlábra helyezték.

Jungát a felesége mentette meg, aki jelentkezett a honvédtörvényszék előtt és férje javára ujabb vallomást tett, a mely a felsőbb fórum előtt mélyen alászállította a százados bűnének jelentőségét és lehetővé tette, hogy az első foku igen súlyos ítéletet enyhíthessék. Sokáig húzódott a fő-

törvényszéken az ítélet, az iratok többször megtették az utat Budapest és Székesfehérvár között, de döntésről nem szivárgott ki hír. Váratlanul, meglepetést kelten hozta meg a határozatát a főtörvényszék szombaton, hogy Junga Sebőt szabadlábra helyezze. Senki sem tudott a szenzációs határozatról, csak Jungáné, aki mártír önfeláldozásával küzdött férje szabadságáért. Jungáné lét-főn már Székesfehérváron volt és vitte az örömhirt.

Junga nem tér vissza többé a hadseregbe. Majd ha az ítéletet kihirdetik, ami valószínűleg augusztus első felében történik meg, ideiglenesen nyugdíjazták, egy esztendő múlva pedig véglegesen nyugálmányba küldik. Jungaék csak néhány napig maradnak Budapesten, aztán elutaznak Dalmáciába, Izolára, Junga édes anyjához, ahol június közepe óta Junga két gyermeke tartózkodik.

Az a szándékuk, hogy végleg elhagyják Magyarországot és külföldön fognak élni.

Husz huszár szökése.

Kegyetlen volt az őrmesterük.

Nyiregyháza, jul. 28.

Hazai Samu honvédelmi miniszter tegnap nagy szónoklatot tartott a képviselőházban. Kifejtette, hogy a hadsereg az állam kulturális javaihoz tartozik és a kultúrtevézőkkel teljesen egy rangon áll.

És éppen ezen a napon történt egy eset, mely nagyon szomorú világot vet a mi kulturális javunkra, melyet másképpen közös hadseregnek hívunk. Megmutatta, hogy katonai legénységünk teljesen ki van szolgáltatva félvad, hatalmi mámorban tetszelgő őrmestereknek, a kik a legnagyobb urak a századoknál, és azt teszik a szerencsétlen legénységgel, a mit akarnak. Kínózzák, verik őket; csak a ki katona volt, ismeri azt a számtalan módot, a mely lehetetlenné teszi szegény utjoncok életét és mindenki előtt ismeretes, hogy a katonai öngyilkosságok kilencvenöt százalékát őrmester-komiszságok okozzák.

Dulovics László.

Ezuttal a huszárszázad őrmesterének a neve, a ki miatt ott hagyta ezredét husz magyar huszár, nem mert szökni akart, hanem mert tudtára akarta adni a tiszteknek, hogy sorsuk az őrmester keze alatt elviselhetetlen, és inkább várfogságra mennek, sem hogy tovább kínoztassák magukat. A nyiregyházi 14-ik közös huszár ezred 15-ik eskadronjából egy egész szakasz, tizenhét ember és két altiszt állt össze, és tegnapelőtt este ott hagyták Nyiregyházát. Az éjszékében nekivágtak az országutnak. Fegyvert nem vittek magukkal, sapkájuk mellé virágot tűztek, talán még énekeltek is masirozás közben, erős és a büntetés nagyságával számoló elhatározásuk után leszakadt róluk a kaszárnya rettenetes terhe, a félelem, a sok kín, melyet Dulovics zudított rájuk hosszú hónapok, esztendőket óta és reggelre könnyen, vidáman elértek Hajdu-Dorogra.

Délelőtt tíz órakor vonultak be a huszárok, jelentkeztek rögtön

a csendőrségnél s az egyik altiszt elmondta, hogy nem bírják tovább az őrmester kintzásait.

— Nem akarunk mi megszökni, mondta, csak éppen tudtára akarjuk adni a főparancsnokságnak, hogy mit tesz velünk Dulovics őrmester ur, *hogy pofoz, rug minket, egyikünk másikunk most is két follokat hordoz és hogy nincsen tőle sz éjjelünk, se nappalunk. Teltünk már panaszt a százados urnál*, de az inkább hisz az őrmesternek, a ki azóta még rettenetesebben bánik velünk. Ekszecirozásnál nincs egy pernyi nyugalmunk, vizitnél halálra gyötör, és este kilenc óra után, mikor pihenni kellene már, bejön a cugszobába. fél órák hosszat állat egy lábón, teljes felszereléssel rendel ebédhez, nem tudunk tőle létezni.

A csendőrség a husz elkésredett huszárt átkísérte vonaton Debrecenbe a főparancsnoksághoz, a hol elmondták keserves kálváriájukat.

Debrecenből a huszárokat Nyiregyháza vették, ügyüket a debreceni hadbírószág vizsgálja meg és általános az a vélemény, hogy nem büntetik meg őket nagyon, mert nem szökésről, hanem engedelem nélkül való távozásról van szó.

Közgazdaság.

Hozam.

Makó, jul. 28

Gróf Serényi Béla földmivélségi miniszter három kimutatásában majdnem kerek 55 millió métermázsás országos buzatermés átlagot „hozott.” Mai kimutatásával azonban megfordult és ime tévedését 2 millió métermázsával helyreigazította, amennyiben legutóbbi kimutatását ennyivel redukálta.

Ebben a kimutatásban inkább hiszünk, mert itt 850 kg. országos átlagot mutat ki katasztrális holdján. Lehet ugyan csekély eltérés, de a valósághoz mégis közeledik.

A mennyire tehát helyeseljük a helyreigazítást a buza hozamnál, épp annyira helytelenítjük a zab kimutatásnál feltüntetett hozam javulását. Itt már a leghatározottabban nagy tévedés van Ennél a termésnél, amely kezdettől rossz volt, az országos átlag a legmegbízhatóbb szakvélemények szerint se lehet több 5 métermázsánál. Itt helyrepótolja a miniszter a buzánál mutatkozó deficitet, 2 millió métermázsánál többet mutat ki.

Ennek a helyességében azonban nem hiszünk. Rozsnál és árpánál a kimutatás megállja a helyét.

Áttérve most már az üzleti részre, sajnálattal látjuk, hogy a budapesti malmok e héten kerek egy pengő forintot morzsoltak le a buza árából, mely se nem jogosult, se nem indokolt. De látván a felérkezett buza mennyiségeket, egyszerre hozzáláttak a borotváláshoz, úgy, hogy az árak úgy szakadoztak le, mint egy hogörgetés.

Az irányzat tehát igen lanyha. Hozzá járul még, hogy külföld is segíti az árainkat lerombolni.

Mai áraink helyben:

Ruza — — — 8:50—8:60
Tengeri — — — 5:70—5:80

Árpa — — — 5.30—5:40
Zab — — — 6:50—6:60

Árak 50 kilogrammonként korona értékben.

Hagymaárak:

Vereshagyma 4.— korona,
Foghagyma I. rendű 18—20 K.
" II. " 14—17 K.

Az árak száz kilogrammonként értendők.

Szerkesztőség: Hajnal-utca 13.

Kiadóhivatal: Kazinczy-utca 3.

Regény.

Képek a szabadságharcból.

Irtá: egy volt 48-as honvédtüszér. (35)

Két menvegző.

Hisz a történet dolgok igazolták, hogy a 18,000 emberével Komáromban hagyott Klapka is akkor, midőn már szerte az egész hazában nem volt magyar hadsereg — feltételeesen adta meg magát, még ezt a maroknyi hadsereget sem óhajtotta Haynau és az orosz hadvezér küzdelem útján megsemmisíteni, mert kiszámították, hogy egy elkésredett védő katona tíz támadóval szembeszáll.

A 13-as szám tehát igazán szerencsétlennek bizonyult be a feldunai hadsereg nézve, jöllehet hogy sorsát ki nem kerülhetne volna akár 12-én, akár 14-én indult volna utra, de mert éppen 13-án hajnalban hagyta el Komáromot, ez az ominózus feltevés még ma is fennáll.

XXI.

Az I., III. és VII. hadtest mintegy 30,000 emberének jutott osztályrészül, hogy pitymalatkor induljon el.

Bátorkeszi, Kövesd, Szob volt az utirány.

Nem oly győzelemittas volt már ez a hadsereg lefelé vonulásakor, mint mikor felfelé jött, elseperve utjából minden ellenállást.

Bizonyos levertség, csüggedtség vett már rajta erőt. Az élelmezés is lanyha, rendezetlen módon és hiányosan történt, úgy, hogy mire Vác alá érkezett a főserég, a hol azt remélték a vezérek, hogy majd jól tartják a fáradt csapatokat, ebéd helyett orosz ellenségre bukkantak.

Most már szembeszállni az ellenséggel és a kifáradt, kiéhezett honvédekkel csatát vívni, több volt a vakmerőség. Ezt pedig meg kellett tenni, mert más választás nem volt.

(Folytatjuk.)

Ház és föld eladás.

Szabadkézből eladó az Attila-utcában levő 503. sz. alatti Király Mátyás féle

h á z, valamint a palotai uton levő **2 köblös úgarföld.** Értekezhetni az örökösökkel Attila-utca 503. szám alatt.

Értesítés.

Tisztelettel tudatjuk, hogy **fűrésztelepünket kibővítve üzembe helyeztük és a tűzifa aprítást ismét megkezdettük.** Vágott tűzifa telepünkön mindenkor kapható.

Pollák és Schvarz

fűrésztelepe.
Telefon szám 17.

Földhaszonbérbeadás.

A hódmezővásárhelyi határban, Leléhez kocsival egy óra jársnyira, **Orbán Sándor** tulajdonát képező 35 kis hold tanya föld, zöltség és vetemény alá

haszonbérbe kiadó.

A locsoláshoz szükséges ártézi víz szabadon használható.

Értekezhetni Hmvásárhelyen hetipiacokon vagy vasárnap Mátyás utca 35 szám, vagy Gorzsa-tanya 43 szám alatt.

Hirdetmény.

Návay Tamás ó-földeáki földbirtokos tudatja, hogy a félévi haszonbérletet **Kádár Sándornak** Makó, [Paradicsom utca 49. szám] vagy az Arad—Csanádi takarékpénztárnak Makón lehet lefizetni.

Kádár Sándor mint **Návay Tamás** megbízottja tudatja, hogy hagymavetemény alá van még föld kiadó. Ugyancsak 20 katasztrális hold heretermés alá 10 évre, 100 hold föld kukorica alá egy évre és 60 kis hold Návay Buki-féle föld 82 korona haszonbér mellett vetemény alá kiadó.

Návay László földbirtokos tudatja, hogy akik nála hagymaföldet béreltek, a haszonbért **Kádár Sándor** megbízottjánál vagy **Návay Lászlónál** Óföldeákon lehet lefizetni augusztus 1-re.

Kádár Sádor megbízott kéri mindazokat, akik **Návay László** földjéből nyári használatra herét vásároltak a haszonbért nála augusztus 1-re lefizetni sziveskedjenek.

Önt is érdekli, hogy Károlyi Mihály magnagyobbított főtéri festék kereskedésében **Óriási raktárt**
 talál a **száraz- és olajfestékekben.** Padló-, koci és butor **lackok.** Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormen-tesítő **olaj.**
 Zománcmázak. Brunolin, politur. Aranyozók, szivacs, szarvasbőr, Aszfalt és kátránylemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.
 Terpentin, benzín, petrolum, elsőrendű gépkendő **olajok és zsirok.** Saját készítettű **meszelők, kefék, ecsetek** — dus — választékban.

Ha ŐSZÜL a haja
 a Lukács-féle **Hajregenerátort** használja.

Teljesen ártalmatlan szer, mely rövid használat után vissza adja az őszhajnak eredeti színét, fiatalkori szépségét, rugékonyságát. Sem kezet, sem ruhát nem piszkit. Használati utasítás minden üvegen.

Kapható egyedül Lukács Ferenc
 Megváltó gyógyszerárában Aradi-u.

Legolcsóbban a legjobb vas- és fűszerárakat Kolozsy Károly
 „Üstököshöz” címzett üzletében szerezheti meg.

Nyomdász tanoncok
 havi fizetéssel vétetnek fel a Makói **Független Ujság** nyomdájában. Kazinczy u. 3.

A Csokonai-utcában egy sarokház, hol az épület egyik részében 25 év óta kitűnő forgalmu 0000

FÜSZER-üzlet, VENDEGLŐ
 000 másik részében pedig 000 volt, haszonbérbe **KIADÓ.**

Értekezni lehet a tulajdonossal Csokonai utca 2745. szám alatt.

Üzletmegnyitás.
 Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Dessewffytéren Martonosi gyümölcskereskedő házában, ludpiaccal szemben **fűszer-, liszt- és terményüzletet** nyitottam. — Állandóan raktáron tartok legjobb minőségű fűszerárakat, kenyér-liszteket, melyeket legolcsóbb árakért árusítok.
 A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam 000 000 000 tisztelettel:

OLASZ GÉZA

Ügyes, megbízható és szorgalmas **két fiú tanoncna**
 azonnal telvétetik

Kapusi Mihály liszt- és fűszerárkereskedésében. — Megyeház-utca.

Olcsó bevásárlási forrás.
 Értésitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy egy nagyobb üzletfelosztásnál jutányos árért átvett divatos **rőfös árúkat** u. m. selyem, szövet, vászon, kanavász, festőkartonstb. nagyon **jutányos árért árusítom.**
 Sok mindenféle maradék félárban. Szíves látogatásokat kér.
Tamás Mihály rőfös divatkereskedő. Üzlete: LUD-piacz.

Pontos, szolid és azonnali kiszállítás.

Elvünk: kevés haszon, nagy forgalom. Nagy előny seaki sem csalódhat, mivel mindféle árú a legolcsóbb és szabott árban lesz eladva.

Aki valamely szert, vagy cikket bevezetni, vagy eddig elért forgalmát emelni akarja, vegye bizalommal igénybe

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

5400 példányban megjelenő politikai napilap **hirdetési rovatát.**

Hirdetések szabott áron vétetnek fel.